

Ikona Matka Boska „Znak”

Znak wskazuje na coś, co nie jest ewidentne, jest zapowiedzią czegoś. On sam jest widoczny, ale odnosi się do czegoś bardzo bliskiego, lecz czego jeszcze nie możemy w pełni dostrzec.

Takie określenie ikony maryjnej zaczerpnięto z tekstu prorocтва Izajasza (7,14), jak również ze słowa archaniola Gabriela skierowanego do Maryi w scenie zwiastowania w Ewangelii według św. Łukasza (1,35). Ikona ta jest znakiem obecności działającego Boga. Jest znakiem zbawienia oraz początkiem nowego życia, w którym grzech został pokonany.

Ikona przedstawia Maryję z dłońmi wzniesionymi w geście modlitwy. Jest to także gest pasyjny. Matka Boża wielbi Boga, zaś Jej otwarte, skierowane przed siebie dłonie symbolizują gotowość na przyjęcie łaski Bożej.

Obie ręce ma wolne, nie trzyma w nich Dzieciątka Jezus. Jezus jest obecny w samym centrum, wpisany w ciało Maryi, w Jej serce i łono. Przed kontemplującym tę ikonę ujawnia się Święte Świętych, wewnątrz Maryi,

w którym z Ducha Świętego poczyna się Bóg-Człowiek. Jezus jest przedstawiony nie jako niemowlę, ale jako młody król, Emmanuel. Prawą ręką błogosławi, a w lewej trzyma zwój Pisma. Atrybut ten wskazuje, że nie chodzi tutaj tylko o poczętego Syna Bożego, ale o poczęte i rodzące się pełne Jego Misterium. Rodzi się Król, Zbawiciel, Pan, Słowo, rodzi się ostateczne zwycięstwo i panowanie nad światem.

Między postacią Jezusa i Maryi istnieje symetria i proporcja. Cechy te wskazują na tajemnice podobieństwa, i to nie tyle cielesności i wyglądu, ale nade wszystko misji i serca. Gesty Maryi i Jezusa idealnie ze sobą korespondują. Kiedy ona wznosi ramiona w geście modlitewno-pasymnym, robi to dlatego, że w jej sercu Jezus promieniuje światłem, błogosławi, przynosi Słowo, składa ofiarę swojego Ciała i swojej Krwi. Jezus jako orant modli się do Ojca, ale w tym dialogu Ojca z Synem równocześnie uczestniczy Matka Boża. W ten sposób zostaje zaakcentowane uzyskanie przez Maryję podobieństwa do Syna od momentu przyjęcia przez Nią Boga do swego łona. Również sama modlitwa (Maryi jako Oranty) upodabnia Ją na przykładzie tej ikony do Chrystusa, modlitwa Matki Bożej zostaje włączona w modlitwę Zbawiciela oraz dokonuje się przez Niego (por. J 16,23). Także sam Chrystus modli się w swojej Matce, włączając Ją, a w Niej całe stworzenie, w realizowany w Duchu Świętym dialog z Ojcem.

Stojący przed ikoną i kontemplujący ją spogląda na znak obecności działającego Boga. Z ikony zaś Bóg spogląda na nas oczami rodzącego się Zbawiciela i Pana, oraz Maryi, Jego i naszej Matki. Maryja nie ma oczu zamkniętych, jakby jedynie patrzyła w swoje wnętrze, ale w akcie kontemplacji szeroko je otwiera. Kontempluje ogrom Bożej obecności w człowieku stojącym przed ikoną. I to jest właśnie znak, który z tej ikony należy odczytać – narodzin Boga w człowieku, a dokładnie w tobie. Kontemplacja rodzi kontemplację. Kontemplacja rodzi wiarę. Wiara rodzi obecność. Obecność rodzi doświadczenie. Bo dzieje się właśnie Znak¹.

¹ Por. N. Miazhevich, J.P. Strumiłowski, *Ikony zbawienia. Słowo, światło, kontemplacja*, Tyniec 2017, s. 131-139.